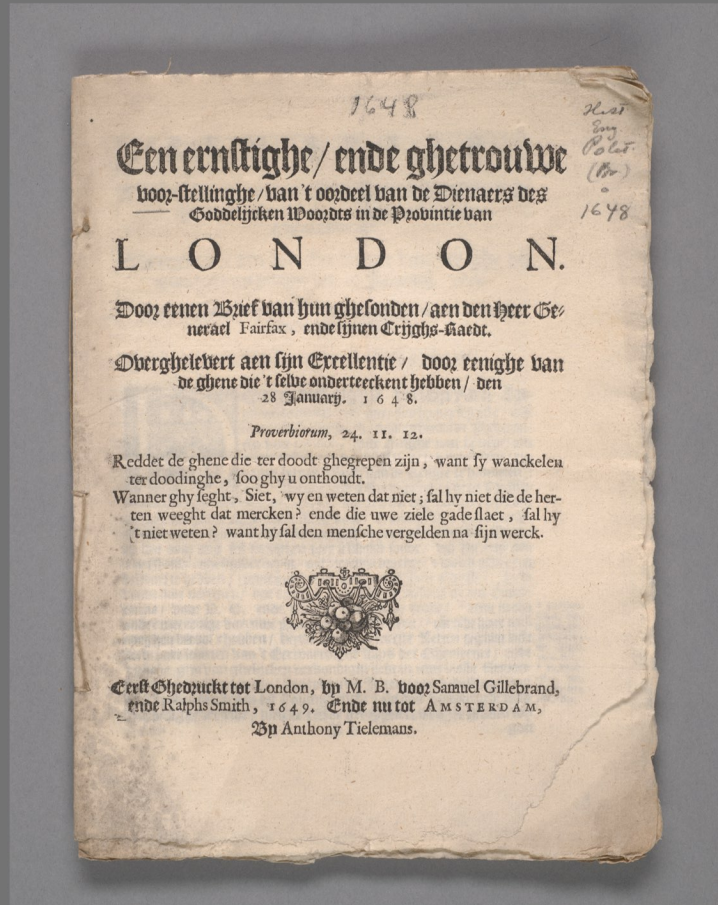

Een ernstighe ende ghetrouwe voor-stellinghe van't oordeel van ...

Tryck // / I25 B II c Br. 1649 Voorstelling

Tillkomstär 1649

Digitaliserad år 2019

1648

Hist
ing
Polet
(Br)
1648

Een ernstighe / ende ghetrouwe
voorz-stellinghe / van 't oordeel van de Dienaers des
Goddelijcken Woordts in de Provintie van

L O N D O N .

Door eenen Brief van hun ghesonden / aen den heer Ge-
nerael Fairfax, ende sijnen Crighs-Kaedt.

Oberghelevert aen sijn Excellentie / door eenighe van
de ghene die 't selve onderteekent hebben / den
28 Januarij. 1648.

Proverbiorum, 24. 11. 12.

Reddet de ghene die ter dootd ghegrepen zijn, want sy wanckelen
ter doodinghe, soo ghy u onthoudt.

Wanner ghy seght, Siet, wy en weten dat niet; sal hy niet die de her-
ten weeght dat mercken? ende die uwe ziele gade slaet, sal hy
't niet weten? want hy sal den mensche vergelden na sijn werck.

Erst Gedrukt tot London, by M. B. door Samuel Gillebrand,
ende Ralphs Smith, 1649. Ende nu tot AMSTERDAM,
By Anthony Tielemans.

E E N B R I E F

**Vande Dienaers des Goddelijcken Woordts in de
Provintie van London, wiens namen hier
onderteeckent zijn.**

**Obergelevert aen sijn Excellentie van eenighe die
onderteeckent hebben/ den 28 Januarij. 1648.**

**Met verzoek/ om den Generalen Raedt van d' Armees
t selve vooz te draghen.**

Uwe Excellentie, met die van uwe Rade sal ghelieven :

Dewijle onlanghs versheyden Ap-
plicacien ghemaecht zijn / soo by gheschryfte / als
mondelijck ghespreck / noodighende de Predican-
ten van London, (ofte eenighe van de selve) om
met d' Officieren van d' Armees te vergaderen / en-
de met hun in 't stuck van de Religie te handelen :
Wp/ Dienaers des Euangeliums in de Provintie
van London, houden het onse plicht te zijn/ om
alsuicke vergaderinghe als bestemt was / te wepgeren ; ende om W.
E. ende uwen Rade / de oorzake van de wepgeringhe te doen verstaen ;
op dat dooz ons stil-swijghen niet schijnen soude / dat het ons aen
't verstandt ende supwerhepdt / ontbrecken mochte / 't welck peder een
behoort te hebben / (principelijck de Dienaers Jesu Chrysti.) Heb-
bende dan verstaen / dat eenighe van onse Hoeders in een Confe-
rentie / vooz W. E. ende eenighe van uwen Rade / * ende in een
ander met eenige van uwe principaelste Officieren / * alreede haer mis-
noeghen betoont hebben / beyde van uwe laetste Actien teghen vele
Achtbare ledenen van 't Gerwaerdighe hups der Ghemeente / ende
't ghene ghy van ghelijcken verkondight hebt in uwe laetste Remon-
strantie ende Declaratie / nopende uwe Intentie tot bevestinge van
versheyden saecken in dit Coninghryck : (als ons verwitticht was
dooz eenighe der selve / welke 't selve getuygen willen) so hebben wy
A 2
goet

* Mr. Mare-
schal, Mr.
Calamy, Mr.
Whitaker,
Mr. Segd-
wick, &c.
* Mr. Whi-
takes, Mr.
Calamy, Mr.
Ash, &c.

goet ghebonden / om onse oer-een-stemmige met dese onse Broeders te doen blijcken; Gotmoedigh versoeckende / (dewijle wy ghebruycken de wel-bekende wyhepdt welke de Ambassadeurs Christi wy staet) dat de onse voozstellinghe niet ten quaden mach gheduydt werden / als overtreders van de Wet Christi. Ons is bevolen overluydt te roepen / ende onse stemme te doen klinken als het gheluydt der Trompetten / om den volcke hare overtredinghe te verkhondigen / ende den huyse Jacobs hare sonden.

Hadde men alleenlyck met ons een Conferentie versocht / om u reden te gheben / of de weggen / daer in ghy tegenwoordigh wandelt / oer-een komen met het Goddelijcke woordt / (welcke saecke in der waerhepdt aen-ghenaem soude gheweest sijn vooz private persoonen te aenhooren / ende goet vooz de Dienaers des Goddelijcken Woordts op te resolveren /) wy sonden bywilligh ons oordeel overghelevert hebben (ghelijck onse vooz-verhaelde Broeders deden) noopende u goet binden; ende souden u dit ons advijs ghegheben hebben / ghefondeert op de Heylighe Schryfture; naemelyck / dat in plaetse van utwe vordere procederinge in alsulcke ontwaerschouwelijke wegen / ghy soudt betracht hebben utwe tijdelijcke ende Goddelijcke voozsorghe van 't ghene (strydende klaerlyck tegens den Regel des Goddelijcken Woordts) ghy alreede in 't werck ghestelt hebt.

Ende indien alleenlyck / tot supberinghe van dese saecke / een Conferentie ware versocht / soo was van den begiinne by ons besloten / dat wy ghereedt ende willigh soude gheweest sijn om te verschijnen / waer / ende by wien het selve bestemt ware / om ons oordeel daer in bevesticht ende ghemainteneert te hebben. Maer ghelijck of de gherechtighepdt van utwe wegen alreede by ons ware geozloft / so wieden wy allenlyck beroepen / om onse assistentie mede te deelen in 't ghene by u vooz-ghenomen was / 't welck wy vertrouwen byten utwe Sphera te sijn; Ende dat wy met u souden gheconjurgeert hebben in eenighe consultatie van deser nature / 't soude ons schuldigh gemaect hebben in ander mans sonden, teghen de leeringe des Apostels / welke ons beheelt te onthouden van alle schijn des quaedts, ende gheen gemeenschap te hebben met de onvruchtbare wercken der duyternisse, maer strafte oock veeleer.

Het is alreede wel bekent (behalven alle voozgaende mis-slagen) wat aenflaghen onlanghs in 't werck ghestelt sijn teghen de Wettelijcke autoritepdt: specialijck door utwe laetste Remonstrantie ende

Decla-

1. Tim. 5.
22. 1. Thef.
5. 22. Eph.
3. 11.

Declaratie
door het
sonder het
onnatuur
de hande
niet beken
hunne pe
dighe end
hare opze
niffens di
de Wettel
stituten l
noem) in
dit te doen
sel van een
monstrant
rijcken wy
religie
siet heeft
wy door de
menighu
te ghywo
sijn / eerde
gent te stell
Wy sijn
den Coning
de de Sien
regelt wan
heeft. Da
den ende M
alle zielen s
gheen Mach
Godt gheord
nantie Gods
ven een oord
Daerom
wanneer w
bermengen
hozitepdt /

Declaratien verkondicht teghen het Parlement; van ghelijcken; dooz het wegh-boeren ende gebangenisse van des Coninghs persoon / sonder kennisse ende consent van 't Parlement / ende dooz de laetste onnatuurlijke violentie aen hare ledenen betoont / met kracht over de hondert van de selve verhinderende (doch 't ghetal is ons soo wel niet bekend) het sitten in 't Parlement / ghevangen nemende vele van hunne personen! Waer van vele by ons bekend sijn booz Gerwaerdighe ende Aechtbare mannen / die oock 't selve betuyghyt hebben dooz hare oprechte affectie tot den welstandt van 't Coninghryck; ende beneffens dit alles wert booz-genomen te smeeden een Model, so wel van de Wetten ende 't Governement van 't Coninghryck / als van de Constitutien van een nieuwe maniere van Representative (soo ghy die noemt) in plaets van dese ende alle toe-komende Parlemen ten; ende dit te doen ondertekenen dooz 't gheheele Coninghryck / onder 't deksel van een Accoordt met den volcke, als verhaelt is in utwelactse Gemonstrantie van den 26. November 1641. pag. 67. Alle welke practijcken wy anders niet kunnen oordeelen dan te strijden tegen de Wettelijke Auctoriteyt van dese Magistraten / die Godt over ons ghestelt heeft / ende tegen de Plicht ende Ghehoorsaemheydt / in welke wy dooz de Goddelijcke ende Menschelijke Wetten ende dooz onse menighvuldighe Eeden ende Verbintenissen verplicht sijn / de selve te ghehoorsamen. Ende daerom houden wy het oock onse Plicht te sijn / eerder onse uytterste mishoeghen ende vermaledydinghe daer tegen te stellen (als sijnde verwerachtigh) dan 't selve te approberen.

Wy sijn ghedachtigh het advijs van Salomon : Vreest den Heere ende den Coning, ende vermengt u niet met hun die na veranderinge staen. **Ende de Sreucke Pauli:** Ontrecht u van een yeghelijck Broedet, die ongeregelt wandelt, endeniet nae de Insettinghe die hy van ons ontfanghen heeft. **Dan 't welcke dit hercene is:** Vermaent haer dat sy den Overheden ende Machten onderdanigh sijn, dat sy haer ghehoorsaem sijn. Ende alle zielen sijn den Machten over haer gestelt onderworpen, want daer is gheen Macht dan van Godt; Ende de Machten die daer sijn die sijn van Godt gheordineert; Alsoo dat die hem tegen de Macht stelt, de Ordonnantie Godts weder-staet, ende die sy weder-staen, sullen over haer selven een oordeel halen.

Daerom ons de vreesse Gods wiens ordonmantie geviolceert wert wanneer wy ons teghen de Magistraten stellen) bevrsest maeckt te vermengen met de gene die sonder schijn van eenige Wettelijke Auctoriteyt / maers oppresumptie van hunne eygen kracht sich meester maken

maken van alsulcke veranderingen / ghelijck dese doen. Ende daerom sijn wy op 't hooghste bekommerd ende bezoeft / dat wy sien dat een Armeë (op-gerecht door auctoriteyt van 't Parlement / tot preservatie van hunne privilegien ende tot behoudnisse van onse Religie / Wetten ende Vypheden) contrarie dinghen doet / teghen 't ghene hun toe-betrouwt was / tot een algemeen verderf.

Ons is oock niet vergheten de fundamentele beginselen / welcker doersaecke het Parlement eerst de wapenen in de handt nam / waer door wy genootsaecht waren met hun te conjungeeren (van de welcke wy tot noch toe niet af-gheweecten sijn / noch af-wijcken sulden.) Ons is oock ghedachtigh / dat doen den Conigh met een groote menighe van ghewapende mannen beriep alleenlijck een kleyn ghesal (niet te verghelijcken by de ghene die nu onder u bebel sijn) van de leden des Parlements / soo het scheen souden alle hare Privilegien daer door te niet gheraecht hebben / ende strecken tot verderf van 't geheele Coningrijck; Ende wat maniere van doen dit selve was aen 't Parlement / doen ter tijdt vyz ende volkomen / blyckt uyt de Ordinantie van 't huys der Ghemeente / van den 13 Januarij 1641. Als wanneer sy maer van den Coningh een propoost verstaen hadden / dat het op eenighe van haer leden ghemunt was, verklaerden sy: Indien eenigh persoon sich presenteerde te Arresteren ofte andersints te belasten eenighe persoonen van de leden van desen huys, sonder eerst 't voorschreveu huys te kennen te geven ende ordre daer op te ontfanghen van desen huys, dat het Wettelijck is, sulcken lidt, ofte ander persoon te assiteren, ende te staen op sijn ofte hare Guarde van defensie ende tegenstandt te doen, volgens de protestatien tot defensie van de Privilegien des Parlements.

Ende by de Declaratie van den 27 Januarij 1641. Dat de Arresteringhe van eenigh Lidt van 't Parlement, sonder Wettelijcke proceduren tegen hem te hebben, ende sonder consent van 't selve huys, waer van sulcken persoon een Lidt is, strijdt tegen de Vryheyt der onderfaten, ende is een Breuck vande Privilegien des Parlements; Ende de gene welcke eenighe van dese perloonen sal arresteren, ofte eenigh ander Lidt van 't Parlement, wert verklaert te sijn een openbaer vyandt van 't Gemeene best.

Ende de violatie van hare Privilegien was 't gene eerst een Guarde veroozsaechte / om 't welcke naderhandt een Armeë op gherecht wierdt; Maer dat een Armeë aldus op-gherecht door hare auctoriteyt / en tot haerder behoudnisse / nu soo verre soude strecken / dat die Acte die doen ter tijt goet erkent die wiert / sonder uyt-sprake / soude nu qualijck

qualijck by ons gedacht sijn / ten ware onse oogien daer van ghetuy-
hadden gheweest.

Ende al-hoe-wel beyde huyfen des Parlements (welcke in-ghelijck
sijn met den Coningh / toe-berouwt de Supreme autoriteydt
van 't Coninghrijck) oorzake sagen om de wapenen in de handt te ne-
men vooz haer eygen defensie / teghens de Menflagen des Coninghs
ende sijnen quaden Raedt / ende tot preseruatie van de Protestantische
Religie (welcke als doen in gebaer stond; dooz inboeren van verschey-
den dwalingen ende nieuwigheden ende tot verskeringhe van de fun-
damentele Wetten ende Constitutien van 't Coninghrijck / welcke sy
als doen sochten te onder-mijnen vooz verscheyden onwettelijcke
kreuckinghe : Dit en kan daerom vooz u niet bepleyt werde als een
verschooninge ende Justificatie vooz u (welcke / te verghelijcken by
de Macht der Magistraten / maer priuate personen sijn) om te ghe-
brypcken een autoriteydt ober Coningh ende Parlement / ende u te
bemoepen met alsulcke dingen die u niet aen en gaen. Want de Wet-
ten van Godt / Nature ende Natien / met t'samen de bevestiginghe
van die dingen / ende t'ghemeen consent van alle saken. Komt dat die
toe sich daer mede te bemoepen derwelcke vertrouwt sijn met Crijghs-
volck vooz de alghemeene Dypheydt van een Staet ofte Coninghrijck :
't selue en streckt niet ober een ghetal van priuate personen / al-hoe-
wel sy de macht hebben om dat te volbrengen.

Ende daer en-boven / al-hoe-wel het Parlement aldus de wape-
nen inde handt ghenomen hadde / tot bescherminghe van hare perso-
nen / ende Prebylegien / ende tot behoudenisse van de Religie / Wet-
ten ende Dypheden; eben-wel was het hare meyninghe niet om daer
mede den persou van den Coningh te violeren / ofte hem te ontbloo-
ten van sijn Coninghlijcke Autoriteydt ende de gherechtigheydt die
hem toe-behoort (als ghebleken is iust hare menighvuldighe Decla-
ratie tot dien eynde) veel min was het haer voornemen / te niet te
doen ende om verre te werpen de gheheele forme ende fundamentele
Constitutien van 't Government van 't Coninghrijck / ofte macht
ende Autoriteydt te verleenen aen eenighe personen om alsulcke din-
ghen te doen.

Ende daerom bekennen wy ons schuldigh te sijn aldus te verschij-
nen tot mainteneringhe van onse Religie / Wetten ende Dypheden /
met t'samen de Constitutien / Macht / ende Prebylegien van 't Parle-
ment / ende het bevestighe Government van 't Coninghrijck; bey-
de aen d' eene zijde / teghens alle Malignante Raedt slaghers ende
desseynen / tot in-boeringe van een Arbitrare ende Tyrannige Macht
inden

inden Coningh; ende aen de andere syden teghen alle onwettelijke
aenslaghen van private personen / streckende tot verders van hun / en
in voeringe van Anarchie / (ofte uyt-roepinghe van haren Coningh)
ende tot oneenigheyt / onthepinghe / ende dwaalinghe in de Religie.

Ende wy zijn derhalven stercker daer aen verbonden om dese onse
voorschreven oprechte beginselen vaster te ankleben / uyt oorsaecke
van de verscheyden Eeden ende ghegenerale verbintenissen / die in 't
gantche Coninghrijck geschiedt sijn / gelijk by de Protestatie van
den 15. May. 1641. tessen is; Waer in wy, in de teghenwoordigheyt
van den Almachtigen Godt, belove, sweeren, ende protesteren volgens
de plicht van onse vereeninghe om te maintaineren ende te beschermen
met ons lijf, macht ende goetd sijn Coninghlijcke Majesteys persoon,
Eere, ende Staet, ende de Macht ende Privilegien van 't Parlement van
ghelijcken door den Eedt ende 't Verbondt, waer in de Heeren ende Ge-
meenten verklaere hebben, datter doen ter tijdt gheweest hadde een Ver-
raderlijck ende oproerigh desseyn, om de stadt London ende Westminster,
met de aenklevende plaetsen, te overompelen, ende door wapenen het
Parlement te overweldighen. Ende bevindende dat op veelderleye ma-
niere van krachtighe verraderye gbeduerighlijck in 't werck ghefelt sijn,
&c. Wierdt verfocht, dat alle trouw-hertighe lief hebbers van hun Va-
derlandt, hun selven aen malkanderen soude verbinden in dien oprechten
Eedt ende verbont, waer in wy verklaren een grouwel te hebben van
de voorschreven vervloecht ende Verraderlijcke desseynen, ende dat wy
de selven aen ons vermoghen sullen tegenstandt doen. **Ende gelijckerwijze**
oock door de Solemnele ligue ende verbont voor de Reformatie ende be-
scherminghe der Religie de Eere ende welvaert van den Coningh de
Vrede ende behoudenisse van 't Coningrijk. Waer in wy ons verbon-
den hebben / dat wy willen sinceerlijck / oprecht / ende volstandigh-
lijck in alle onse doente ons benaerstigen tot voorstant van de Rechten en
Privilegien van 't Parlement, ende tot behoudenisse ende bescherminghe
van des Conings persoon ende Authoriteyt, inde preservatie ende bescher-
minghe van de ware Religie ende Vryheden van 't Coninghrijck; dat de
Wereldt met onse Conscientie mach ghetuyghenisse gheven van onse op-
rechtigheyt, ende dat wy geen ghedachren ofte Intentie hebben om sijn
Majesteys Gerechtigheyt ende Hoogheyt te verminderen.

In alle welcke Obligatien / hoewel de materie daer van mach sijn /
ten deele / in civile saecken; eventuel is de bandt van een Eedt ende ver-
bondt Religieus / hepligh / ende onberachtelijck. Welcke / hoewel

sonnig

Sommige die niet meer en achten als een Almanack, eben-wel sien wy daer op als een Eedt van Godt; in wiens name wy gheswooren hebben / ende die het oock van onse handen epschen sal.

Wy weten met wat een jaloers ooghe ende stercke handt de Heere vergolden heeft het rebelyck van sijn verbondt / ghemaect dooz Zedekiah den Conigh van Babilonien, hoewel het hem tot nadeel streckte. Sal hy ghedyen (seyt Godt) die sulcke dinghen doet? Iac sal hy het verbondt breken ende ontkomen? Soo waerachtigh als ick leve (seydt de Heere) Siende, hy heeft den Eedt veracht, brekende het Verbondt, daer hy sijne handt ghegheven hadde, dewijle hy alle dese dinghen ghedaen heeft en sal hy 't niet ontkomen. Daerom, alsoo seyt de Heere Heere, soo waerachtigh als ick leve, soo ick mijnen Eedt, dien hy veracht heeft, ende mijn Verbondt dat hy ghebroken heeft, dat selve niet op sijnen Kop en gheve.

Ezch. 17.
15.

18

19

Wy en moeten daeromme niet (wanneer wy onsen handen op-gheheben hebben tot sijn Goddelijcke Majestejt) dooz violatie van een meerderen gherechten Eedt / vertrecken den toorn des heeren teghen ons / dewijle hy een kender van alle herten is / ende booz wien wy moeten rekenschap doen ten Jonghsten daghe.

Daerom in plaets van met u in een Consultatie te treden; Soo vermanen wy u ernstlijck / in den name van onsen Heere ende Meester Jesu Christo / wiens Ambassadeurs wy sijn / dat ghy in u eygen herte over wegen wilt / het quaet van utwe tegenwoordighe weghen / ende keert daer van; Ghedenckt van wien ghy af-gheballen sijt / ende bekeert u / ende doet u eerste werck, Ghy waert eens Achtbaer ende kostelijck in onse ende andere Godtsalighe Leeraers oogen / terwyle ghy in Godes wegen wandelde ende in utwe eyghen Sphera; ghy hadt onse herten / onse hulpe / ende onse Ghebeden booz utwen goeden voortgangh daer in; Waer / eplacp! ghy hebt utwe eyghen glorie verdupstert / ende een wolcke ober alle utwe heerlijkheyt ghebracht. Ghy sijt nu wandelende in by-weghen / nae utwen eyghen sin; Waer in wy niet segghen doven: De seghen des Heeren sy by u, Wy seghenen u in den name des Heeren; Doch tot u segghen: Sijt ghegroet; Want die tot hem seght: Sijt ghegroet, die heeft ghemeynschap aen sijne boose wercken. In plaets dat ghy beschermen soudt de Waerheydt ende Supberheydt van de Religie / ende den Godtsdienst: Soo wreesen wy / dat ghy eendeure opent tot desperatie ende verdoemelijcke Dwalinghen ende Ketterpen / tegen Godts Woort / ende ghebruyckte vele stoute ende verbloecte pzaetijcken teghen den

Psal 129. 8.
2. loh. v. 11

B

Dienst

Dienst ende Godes weghen.

Hoe is de Religie tot een stanck ghemaect / dooz oorzaecke van uwe misleedinghe / ende schijnt een verfoepinghe ende verachtinghe te werden in Christerijck. Hoe sijn de aen-ghesichten van de Godtsalighe Leeraers met schaemte bedeckt / ende hare herten met soz-ghe ende droefhepdt verbult / om dese oorzaecke. Hoe is de Gouden kroon van 't Governement in verscheyden stucken ghebrooken. De Eere ende Auctoriteyt der Magistraten leydt in den dreck. Hoe is het Parlement ('twelck menigh Jaren krachtige hare vanden teghen ghestreden ende overwonnen heeft) in eenendagh in stucken gebroken / dooz schijn-vrienden.

Iude v. 8.
28.

Ghy moet weten hoe volkomentlich Godts Woordt ons ghebidt de ghehoorsaemheyt tot onse Magistraten te betoonen / verbiedende ende verwerpene (ende dat op pene van hooghe straffe) alsulcke practijcken als dese van de uwe sijn / van ghelijcken is bekent wat dreyghementen ende straffen Godt betoont heeft teghen de ghene die sijne Gheboden ende Oudonantien oortreden hebben. Ghy weet oock wat straffe den Apostel Iude stelt op de ghene / welke sijne Heerschappye verwerpen, ende lasteren sijne heerlijckheydt. Wee haer (seydt hy) Want sy sijn den wegh Cains in-gegaen, ende door de verleydinghe des loons Balaams sijn sy henen gestort, ende sijn door de tegen-sprekinghe Core vergaen.

Num. 16. 3.
11. 26. 32.
33.
v. 11.
v. 26.

U sijn bekent de quade Exempelen van Corah, Dathan, ende Abiram, in hare Rebelye ende aenslagghen teghen de Magistraten ende Leeraers / in de personen van Moses ende Aaron. Ghy neemt te vele op u (seyde sy teghen Moses ende Aaron) want dese gantsche vergaderinghe, sy alle, sijn heyligh. Daerom ghy ende uwe gantsche vergaderinghe, ghy sijt vergadert tegen den Heere. **Edoch Moses en vreesde niet:** Ende hy sprack tot de Vergaderinghe, seggende, Wijckt doch af van de Tenten deser Godsloose Mannen, ende en roert niets aen van 't ghene dat hare is; op dat ghy niet mischien verdaen en wordet in alle hare sonden.

v. 23. 169
11. 7. 10. 2

Naese reden / opende de Aerde hare mondt, ende verslondtse met hare huysen, ende alle Menschen die Corah toe-behoorden, ende alle de have. **In dese Rebellye waren een uyt-nement ghetal van voortreffeliche Mannen /** twee hondert ende vijftigh van de principaelste uyt de kinderen Israels.

v. 2.

Het ghene in een saecke met de heplighe Shrifture over-een-komt / daer nae hebben / altijd de Protestantsche Theologanten haer oordeel ghevelt / met welcker oordeel wy oock over-een-komen / ende bestrijden

strijden be
tichten be
scaten be
onder een
selen ende
doch mog
du / w
begot God
met wselbe
denkt / in
met uwe
hadde als
voerende
des Parle
verdinghe
soreent
des Parle
denen te a
smedt ha
ten / met
rie te ober
indien gh
heten de
hoor dese
ninghe
hindere
re erken
nu te mi
Coning
plaats b
vreesen e
te berand
moeten lij
sijn. Hy w
roovert w
Maer G
toelaten. I
weten, des
oock mede

stryden van ghelijcken daer mede de bloedighe aen-slagghen ende practi-
ticken der Jesuyten / noyende de rebelle teghen Wettelijke Princi-
straten / dooz private personen / ende de moorderpe van Coninghen
onder een schoon-schijnenden deckmantel : Welcke Jesuytsche begin-
selen ende Haedtslagghen / soo wy vreesen / met vele over-een-komen /
doch mogen wel op-mercken haren val.

Nu / wy vermanen u ernstlijck / ghelijck als in de teghen woordig-
heyt Gods / dat ghy uwe herten ende weghen wilt supberen / ende
met u selven handelen als voormaels Nathan met David dede. Over-
denckt / indien eenighe andere personen van 't Coninghrijck welcke
met uwe doente niet over-een-komen / die sulcke wercken ghedaen
hadde als ghy volbracht hebt / teghen des Coninghs persoon / ver-
boerende hem van plaetse tot plaetse / sonder ende teghens syn ende
des Parlements consent / soude dat by u niet gheoordeelt werden on-
verdraghelijck te sijn / beyde teghen hem ende hare Auctoriteyt? Con-
sidereert / indien sy ende hare Gheconfedereerde sich verstout hadden
des Parlements Guarde te versetten / een groot ghetal van hare le-
denen te appzehendeeren nieuwe Wetten / (nae haren eyghen sin) ge-
smeedt hadden / tot den ondergang van dit ende alle andere Parlemen-
ten / met meer dierghelijcke Acten; Wy geven u dit in uwe Conscien-
tie te overweghen wat Donnisse ghy daer over strycken soudt. Ende
indien ghy dit in andere personen wilt straffen / de Heere wil uwe
herten verlichten / dat ghy sien mooght wie die mannen sijn. Was het
voorz desen een Hooghe Crimen de fundamentele Wetten van 't Co-
ninghrijck te veranderen / de beroepinghe eens Parlements te ver-
hinderen / ende (vergaderstijnde) te doen scheidten; De Arminianen
te erkennen ende de Papijsten te be-ooghen; hoe veel te meer is het
nu te misprijzen datmen alle de Wetten ende Governementen van 't
Coninghrijck met enen slaggh om verre soeckt te werpen; ende in
plaets van eenighe weyninghe dwalinghen te ghedoghen (ghelijck wy
vreesen eenighe onder u soecken te be-arbeypden) dat men nu een groo-
te veranderinghe in de Keligie / ende toelatinghe van alle Secten sal
moeten lijden. Siet dat ghy u niet en bedrieght; Godt wil niet bespot
sijn. Wy weet hoe lichtelijck van u in anderen eene groote Crimen ghe-
oordeelt werdt / 't welck ghy in u persoon maer een kracht noemt.
Maer Godt die gheen aensender van personens / wil sulcks niet
toelaten. De ghene die sulcke dinghen doen, daer sy het Recht Gods
weten, des doodts waerdigh sijn; niet alleen de selve en doen, maer
oock mede een wel-gevalen hebben in de ghene diese doen.

Rom. 1. 32.

Rom. 2. 1. 3.
verf. 2.
verf. 6.
verf. 11.

Daerom en sijt ghy niet te ontschuldighen ó mensche wie ghy sijt, die [anderen] oordeelt. Want daer in ghy eenen anderen oordeelt, veroordeelt ghyu selven: Want ghy die [andere] oordeelt, doet de selve dinghen. Ende wy weten dat het oordeel Godts nae waerheydt, is over de gene die sulcke dingen doet. Welcke een yeghelijck vergelden sal nae sijne wercken. Want daer en is gheen aenneminghe des persoons by Godt.

Wy bermanen u dat ghy niet te veel steunt / op u voorgaende overwinninghen. Indien Godt u gheseghent heeft / terwyle ghy in sijne wegghen wandelde / daer om moet ghy wel toefien / dat ghy niet in u eyghen toegghen wandelt / ende u selve goeden voort-ganck in-beelt: Neen / indien doot Godts toelatinghe (om redenen hem best bekennt) ghy moght koomen te hebben goeden voortganck / in een quaden weg, eventwel is dat gheen gheruyghen van gherechtigheydt / daer om behoort ghy u daer in niet te verheffen. Ja ghy weet / dat het een van de grootste oordelen is / wanneer Godt den mensche in sijn sondich leven berijckt.

Den wijfen Salomon verhaect ons van't gheen hem selfs wederbaeren is / segghende / Daer is noch een ydelheydt die op aerde gheschiedt: Datter sijn rechtveerdighe dien het weder vaert nae het werck der godloosen ende daer sijn godloosedien het wedervaert nae het werck der rechtveerdighen: Ick segge dat dit ydelheydt is; om dat niet haetelijck het oordeel over de boose daer en gheschiedt, daerom is het herte van de kinderen der menschen in hem vol om quaedt te doen. Ende daerom is Godts providentie (de welke meenighmael in u wegghen bevestight is) altijd geen vaste regel om daer na te wandelen / specialijck / in al sulcke acten als Godts woort veroordeelt. Doen David in de woestijne ghelegghentheydt hadde om Saul te verdistrueren (die hem ghestadigh verbolghde / ende na sijn leven stont) doen maecte Davids volck een ghebruyck van sulck een argument. Siet seyden sy, den dagh in welcke de Heere tot u seyt, siet ick gheve uwen vyandt in uwe handt, ende ghy sult hem doen, ghelijck als het goet sal zijn in uwe ooghen maer David en doyste 't selve niet doen / noch wilde sijn volck sulck oock niet toelaten; segghende; Dat laet de Heere verre ven my sijn, dat ick die saecke doen soude aen mijn Heere den ghesalfden des Heeren: dat ick mijn handt teghen hem uyt-steecken soude. **Wederom / doen David Saul slapende vondt / Siet / een Providentie / (moghte Abisai gheseyt hebben /) Godt (seyde hy) heeft heden uwen vyandt in uwe handt besloten, laet my doch hem nu met de spiets op eenmael ter aerde slaen.** Neen seyde David: Verderft hem niet, want wie heeft sijne handt aen den

Eccleff. 8.
14

Eccleff. 8.
11

1. Sam. 24
5. 6. 7.

verf. 7.

verf. 8.

verf. 9.

den ghesalfden
Daer in
hadde /
somma / i
dingh som
sijnde p
Daer
andere by
Godts gh
temptatien
gheselt w
of eenighe
enigh eren
menighe b
volbrengin
ghelijcken
dwinghe
en hebben
dien eynde
Christenen
en / offte
het Godts
ghede heer
ende de Ge
han en is.
op het ghe
ben siegel
ten wy oo
Duyvels
tempteren
Indien
is soo te do
sijn / ander
bolgh (wel
en sijn. W
tot sondigh
Ende iule g
Ende e
wichte bar

den ghesalfden des Heeren gheleydt, ende is onschuldigh ghebleven.
Maer indien Providentie een seckere waerschouwinghe gheweest
hadde / David soude een anderen cours vooz-ghenomen hebben. In
somma / indien dit een goede waerschouwinghe is / soo en kan gheen
dingh sonde sijn / want gheen dingh kan te passe komen / ten sy de be-
steende Providentie Godts een ghelegentheyt aen-wijst.

Nu het is niet sacht dooz den gheest ghedreyben te werden / ofte dooz
andere dzyckinghe des herten / sonder ofte teghen den Reghel van
Godts gheschreyben Woorz: Want in dese ghelegentheyt sullen Satans
temptatien ende de wercken van Godts gheest teghens malkander
ghestelt werden. Ende wy vermanen u in ghelijck te overweghen /
of eenighe Historien / Geestelijck ofte Wereldijcke mentie macckt van
eenigh exempel / dat een aendzybinghe des Geests gheballen is op
menighe van personen op een tijdt / dzybende hun alle te ghelijck tot
volbrenghinghe van eenighe dinghen tegen de morale gheboden; van
ghelijcken of alsulcke persoonen die eenighe dinghen doen dooz aen-
dzybinghe des geests / andere oock konnen ghebieden die 't selve niet
en hebben / om 't ghene te doen dat in hun (als sy pretendieren) tot
dien eynde verweckt is? Wy weten dat het is de schuldigh plicht der
Christenen / om alsulcke geest-dzybinge met Godts woorz te examine-
ren / of het daer mede over-een-komt / op datmen oordeelen mach of
het Godts of des Satans werck is / ende of het uyt haer eygen kna-
ghende herten spruytende is. Indien sy niet en spreken volgens de Wet
ende de Getuygenisse, van dit Woorz, het is om datter geen licht in
hunnen is. Den Apostel Petri wijst de Joden (aende welke hy schryft)
op het gheschreyben Woorz: Op het Prophetische woorz, by den sel-
ven Reghel waer by wy de Geesten moeten ondersoecken, daer by moe-
ten wy oock de Geest-dryvers ermanieren / andersints souden wy des
Dyabels handen seer teghens onse eygen zielen verstercken / ende hem
tempteren om dat hy ons tempteren soude.

Indien hoven al het voozschreyben ghy seght dat, het nootsackelijck
is soo te doen / op dat 't ghene ghy pretendeert een gloziens werck te
sijn / anders moghte verhindert werden / ende daerom dese weghen
volght (welcke ghy selfs moet bekennen) onwettelijck ende niet recht
en sijn. Wy antwoorden / dat gheen nootsackelijckheyt den mensche
tot sondighen behoort te dzyben. Sult ghy voor Godt onrecht sprecken?
Ende sult ghy voor hem bedriegerye sprecken? seyt Job.

Ende eventwel dese schijn van noodtsackelijckheyt is 't minste ghe-
wichte van uwe saken om dat wy breezen / dat het ghens daer ghy na
tracht

Esa 28. 27.
1 Pet. 1.

1. Pet. 19.

Job. 13.

recht niet gherechter is dan de dinghen die ghy in 't werck stelt / ende de nootzakelijckheyt daer ghy op pleyt / is meerendeels u eygheit schuldt. Het is ons wel bekend dat daer onlangs gantsch gheen nootzakelijckheyt en was in dese uwe onwettelycke proceduren; het Parlement sijn de (tot dat het dooz u vermaent is) vol ende byz / benaerstighende 't ghene wat in 't Verbondt besloten / ende langh te voozen by de Parlcmenten van beyde Coninghrycken veraccoordeert was. Daer beneffens / ghy hebt u selven met een Eedt verbonden / sijne Majesteits persoon ende de Prebilegien van 't Parlement te beschermen; ende dit is openbaer / dat geen nootzakelijckheyt den Wettelycken Eedt kan byken. Den bloeck sal haest over hem komen die Valschelijck sweert by den Name Godts. Hier van hebben wy een exempel van Gods rechtbaerdigh oordeel over de vieleringhe van een Eedt / als men sien kan in Saul, welke / hoewel hy 't dede uyt een goede meyninghe / in sijn seghel aen de kinderen Israëls, de Gibeoniten versloegh (een volck / in vooztyden verbloekt die een Verbont van Iosua verkregen hadden 200 Jaeren te voozen) ebenwel om dat Saul dit verbondt brack / wiert 't geheele Coninghryck / (ende sijn Gheslachte in 't particulier) van Gode ghestraff.

Wy bidden u daerom ernstelijck / als in 't ghesichte des Heeren / dat ghy van dese quade wegghen keert / ende in u verbondt volstandigh blijft / aenmerckende Jan Bapstisa sijne lesse / vooz de Soldaten: Doet niemant gheen overlact, (ofen brenghet niemant in ghebaer) noch veroordeelt niemant valschelijck, ende zijt te vreden met uwe soldye. Maer indien ghy in dese wegghen volherdt: Siet ghy hebt teghens den Heere ghefondicht, ende zijt verskert, uwe sonden sal u aenklaghen; ende merckt / wanneer de handt des Heeren over u komt / ende het radt op u drayt / soo sult ghy de boofdaders straffe moeten lyden, ende als een die hem met een ander mans doen bemoeyt.

Ende wanneer ghy aldus wederom keert na u schuldighe plicht; gelijk wy dan oorzake hebben God daer vooz te danken / so en behoeven wy niet te breefen dese dreygementen / die eenige alreede ontfangen hebben (wy segghen niet van u selven / maer) van boden daer toe ghestelt: (ghelijck sy ons sulcks verwittericht hebben.) Dat / indien wy volherden om 't volck tot tweedracht op te hirsen, ende daer over de Soldaten ons eenich overlact doen, wy moghen 't ons selfs dancken; Dat indien daer een nieuwen oorlogh uyt onttaet, dat ghy geen quartier wilt geven aen de gene die sich teghens u stelt; Dat ghy niet verschonen wilt, mans,

VROU;

Ezech. 5. 4.

Luc 3. 4.

Nnm. 32. 23

1 Pet. 4. 19

vroewen, no
dese onse wo
de / soo wy
dat wy mo
voor wel-d
ooghen den
schrey der
ghegeven
het liiden or
is bekend da
wien, na de
Ende al
onse eyghen
uwe siele / so
bestaert / a
m. Indien
te voozghen /
daer vooz te d
des Lants /
wij gheburch
mijn / so
swaer vooz
onderstaen
Januarij 27.
Toe: Garat
George Wall
Arthur Lach
Over: Ofspre
Henry Rob
Nicholas Prof
Thomas Case,
Stoaly Goner,
Andrew Lam
Samuel Clark
Tho Clendon,
John Wall, M
James Cranf
James Nelson

vrouwen, noch kinderen, Engelsche ofte Vreemdelinghen. **Maer** in dien dese onse voorszellinghe geen boozdeel doet: **wy** hebben onse plicht/ ende /soo wy hoopen / onse eyghen ziele bevrijdt; ende so het ons toebalt dat wy moeten lijden / wy sullen 't selve als Christenen verdragen, ende voor wel-doeninge ende dat sulck lijden God aengenaem sal zijn, in wiens ooghen den doot der heylighen precieus is; **Die** niet en vergeet het geschrey der ootmoedighen; **Ende** hoewel eenighe van ons te verstaen ghegeven is / dooz een Wode van u ghesonden; **Dat** indien wy ons het lijden onderwerpen, wy sullen genoeg te lijden hebben; **Eventwel/ ons is** bekent dat den Godt die wy dienen, machtigh is ons te verlossen; **Aen** wien, na de volbrenginghe van onse plicht, wy onse zielen bevelen.

Ende aldus wyt een pver tot **Godts** glorie/ ontlastinghe van onse eyghen plicht/ ende een hertelijck versoek/ tot behoudenisse van uwe ziele/soo hebben wy **Dylich** ende oprechtelijck onse oozdeel verklaert / aengaende uwe gepasseerde endetegenwoozdighe proceduren. **Indien** den Heeregheliefst uwe Reformatie tot een goet eynde te brengen/ wy ende alle de kercke **Christi** sullen oozsake hebben **God** daer booz te dancken; **maer** indien om onse sonden / ende de sonden des **Lants** / **Godt** u als **Instrumenten** / van de miserie ende confusie wil ghebruycken (waer op uwe teghenwoozdighe **Acten** sekerlijck gemunt syn) soo willen wy met **Ely** segghen: **Het** is de Heere laet hem doen wat hem goet-dunckt. **Maer** wy verhoopen betere dingen van u / ende ondertekenen ons selven.

1. Sam. 3.
18.

Januarij 27. 1648.

Uwe Dienaers in den Heere :

Tho: Gataker, Predikant van Rotherhith.
George Walker, Predicant of Iohn Euangelist.
Arthur Iack son Predicant van Michaels Wood-street.
Char: Ofspring, Predicant van Antholines.
Henry Robrough, Predicant van Leonards Eastcheap.
Nicholas Profet, Minister van de word tot Fosters.
Thomas Case, Minister van Maudlins-Milkstreet.
Stanly Gower, Minister van de Gospel tot Martins Ludgate.
Andrew Ianewey, van Alhallows en de Wall.
Samuel Clark, Minister van Bennet-Fynk.
Tho Clandon, Predikant van Alhallows-Barking.
Iohn Wall, Minister van Michael-Cornhil.
James Cranford, Predicant van Christophers.
James Nalton, Predicant van Leonard Fosterlane.

Tho:

Tho: Cawton, Predicant van Bartholomew Exchange.
Iohn Fuller, Minister van Butolphs Bishopsgate.
Francis Robberis, Predicant van Austins.
William Ienkin, Predicant van Christ-Church.
Elidad Blackwel, Predicant van Alhallows Undershaft.
William Harrison, Minister van Grace-Church.
Iohn Sheffield, Minister van Swithins.
Matthew Haviland, Minister van Trinity parish.
George Smalewood, Predicant van Mildreds Poultry.
William Taylor, Predicant van Stephens Colemanstreet.
Christopher Love Predicant van Ann Aldersgate.
Robert Mercer, Minister van Brides.
Ralph Robinson, Predicant van Mary-Woolnoth.
William Blackmore, Predicant van Peters Cornhil.
Fran: Peck, Predicant van Nicholaes Acons.
Stephen Watkins, Minister van de Gospel tot Saviors Southwark.
William Wickins, Predicant van Andrew Hubbard.
Iohn Wallis, Minister van Martins Ironmonger-lane.
Thomas Manton, Minister van Stoke-Newington.
Tho: Gouge, Minister van sepulchres.
Tho: Watson, Predicant van Stevens Walbrook.
Nathaniel Staniforth, Minister van Mary Bothaw.
Iohn Halk, Predicant tot Alhallows on de Wal.
Iohn Glasscock, Minister van de Gospel tot Andrew Undershaft.
Thomas Whately, Predicant van Mary-Woolchurch. †
Iacob Tice, Predicant van Butrolph Billingsgate.
Jonathan Lloyd, Predicant van James Garlickhith.
Iohn Morton, Predicant van Newington-Burs.
Ioshuah Kirby, Minister van de word.
Arthu, Barham, Predicant van Helens.
Ben: Needler, Predicant van Margaret Moses.
Iohn Wells, Minister van Olaves lury.
Robert Matthew, Minister van Andrew Wardrobe.

Imprimatur

Jan. 28. 1648.

JAMES CRANFORD.